

När "Onkel" redubblade 3 sang

TEXT: BERTIL ÖDLUND, STOCKHOLM FOTO: ARKIV & PRIVAT

Bertil Ödlund minns tillbaka till då han var ung student och fick legendaren Jan Wohlin, kallad "Onkel", som partner.

Det skulle spelas final i den s k Stockholmscupen någon gång på 50-talet (vi spelade på Hästskobaren, t o m i två våningsplan, i hörnan Regeringsgatan/Hamngatan i Stockholm). Vårt lag från "Handels" hade varit lyckosamt men nu väntade sanningens ögonblick: våra finalmotståndare var storfräsarna Anulf-Lilliehöök och (tror jag) Christensson-Norman.

Men vi var bara tre i laget denna dag p g a hastigt påkommen sjukdom. Vad göra? Jo, in på SBS gamla lokal vid Regeringsgatan tågade tre nervösa studenter för att leta. Den store Jan Wohlin satt där och honom ville vi ju gärna fråga, men vi var ju helt okända för denne bridgegigant. Men friskt mod: "Vill du vara med och spela reserv i vårt lag ikväll i Stockholmscup-finalen?" Jan svarade: "Vilka ska ni möta då?". "Lag Liliehöök." "Då ställer jag upp!"

Artikelförfattaren, Bertil Ödlund.

Jan Wohlin är träkarl under VM i Stockholm 1970.

Efter en liten stunds snack bestämde vi att undertecknad skulle få den stora äran. "Vi ses en kvart innan", sa Jan.

Strax före spelets början fick vi bara fem minuter. Vi bestämde EFOS (ursprungliga) och jag hann därutöver bara säga "Med fyr-fyra i hjärter-klöver vill jag gärna öppna med klöver" (detta gjorde man nämligen inte i EFOS). Och spelet började:

♠ E K 6	♠ D kn 7 3	♠ 10 9 8 5 4
♥ K 7	♥ E D 3	♥ kn 6 5 4
♦ kn 10 2	♦ D 8 4	♦ 9 6 3
♣ E 9 6 5 4	♣ kn 10 7	♣ 2

Jag satt Syd och var giv med Nord-Syd i zonen. Usch, Usch! Jag har alltid tyckt illa om den kortfördelningen, och inte blev det bättre av att jag just hade sagt till Jan om det där med fyr-fyra i hjärter-klöver! Och inte vågade jag passa, min fegis. Efter en stund öppnade jag med idiotiska 1♥. 1♠, tyckte Lollo till vänster (ett av hans favoritinkliv) och Jan EFOS-bjöd 2♣. Gunnar hade till 2♠, vilket gav mig chansen att passa. Pass från vänster och dubbelt från min partner.

Ja, nu satt jag där med min tvättade hals. Jag vågade inte riskera en utdubbling på första brickan, så jag krystade fram 3♣. Därmed strängt taget bekräftande femkortshjärter – med mina fyra sopor! Pass från Lollo och 3 sang från Onkel. Efter två pass

dubblade Lilliehöök och jag blev nervös. Jag försäkrar att jag inte blev lugnare av Jan Wohlin's redubbling!

Så här gick alltså budgivningen:

SYD	VÄST	NORD	ÖST
Ödlund	Lilliehöök	Wohlin	Anulf
1♥	1♠ (!)	2♣	2♠
pass	pass	D	pass
3♣	pass	3NT	pass
pass	D	RD	pass
pass	pass		

Anulf skulle som Öst spela ut och tänkte väl att han bara var inne i spelet en enda gång och då skulle han "mangla" min hjärter mot partnerns styrka. Ut kom hjärterknekt! Den tog Jan med damen och spelade klöverknekt runt till Lollo's ess. Han vände med spadersex (också typiskt

Lollo) och Jan blev stor på knekten. Eftersom hjärteresset nu rullade upp hela den färgen tog Jan resten och matchens första bricka blev alltså tre redubblade sang med hemgång i sex trick. Vilken start!

Resten av den halvleken gick också bra och tre rödkindade studenter var lyckliga. Men den äldste av oss (som råkade vara jag själv) påminde om att det var en halvlek kvar och i den fick vi lika mycket stryk som vi hade vunnit tidigare.

Vid exakt jämn match blev det förlängning fyra brickor, varav minsta differens räknades. Det visade sig efteråt att de tre första av dessa var likabrickor. Den sista blev alltså avgörande för mästartitlarna. Jag fick då upp spaderess, knekt, sjätte och någon figur vid sidan. 1♦ kom från höger och

jag klev in med 1♠. Pass från vänster och 2♣ från Jan. I den färgen hade jag tvåan singel och tyckte därför 2♠. Det blev pass runt och tre sterila straff, 150 ut. Jan sa: "Vad var det för fel på 2♣ då?" Det kontraktet hade bara blivit en straff.

Nu förlorade vi denna sista bricka och därigenom hela matchen. Inga träd får växa upp till himlen. Men frågan kvarstår: Ska 2♣ i det läget vara krav eller inte? Läget är mycket dåligt behandlat i bridgelitteraturen, tror jag. Men du vet väl hur du och din partner behandlar läget, eller ...?

Till sist vill jag berätta om mannen som gick omkring på New Yorks gator med ett stort plakat om halsen, där det stod: "Willing to listen to any bridgehand. 10 dollars."

Grand Tours erbjuder prisvärda resor av hög kvalitet där natur- och kulturupplevelser kombineras med trivsamt bridgespel under ledning av våra erfarna bridgeledare.

BRIDGERESA TILL RIVA DEL SOLE, ITALIEN Här bor vi på den svenskägda hotellanläggningen Riva del Sole, en av Italiens

mest kända och eftertraktade. Här väntar en skön vecka vid Toscanas kust, med massor av bridgespel, god mat och avkoppling. **Avresa** från Stockholm 26/9, 8 dagar. **Pris från 14 995 kr.**

BRIDGEVECKA I ESTORIL, PORTUGAL. Vi bor på svenskägda Hotel Londres som specialiserat sig på just bridgegrupper. Utflykter till Lissabon och Sintra ingår. **Avresa** från Stockholm, 24/10, 8 dagar. **Pris från 11 595 kr.**

GRAND TOURS

FLODKRYSSNINGAR | HÄLSORESOR | TEMARESOR | LÅNGTIDSRESOR | BRIDGERESOR

BRIDGE | JUNI 2020 | 27

Fler bridgeresor hittar du på vår hemsida. | Boka på grandtours.se eller ring oss på 08-24 15 25.

Sommar, Sol, Semester... ... och BRIDGE!

www.svenskbridge.se/tidning/nyheter/72208

Här finns information om:

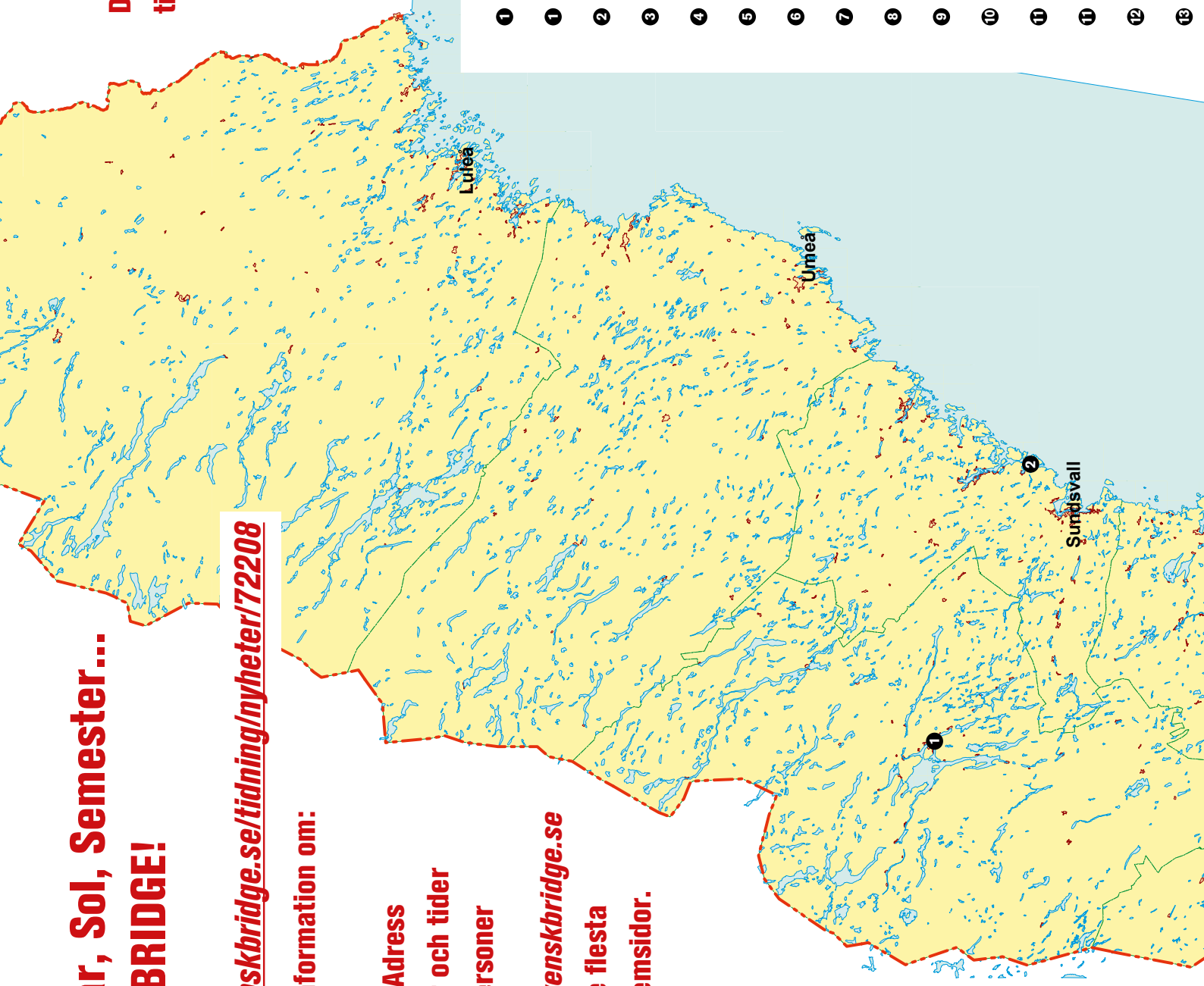
- Spelort
- Spellokal/Adress
- Speldagar och tider
- Kontaktpersoner

På www.svenskbridge.se

hittar du de flesta
klubbars hemsidor.

**Dessa klubbar hälsar dig välkommen
till sommarens bridgetävlingar!**

**OBS! P g a Coronapandemin
rekommenderas att ta en titt
på respektive klubbs hemsida
för senaste information.**

1 JÄMTLAND-HÄRJEDALENS BF

1 STORSJÖBYGDENS BK *

2 HÄRNÖ BS

3 SKUTSKÄRS BK

4 BORLÄNGE BK

5 LUDVIKA SENIORBRIDGE

6 ARVIKA BK

7 NORRTÄLJE BS

8 KÖPINGS BS

9 VÄSBYBRIDGEN, UPPLANDS VÄSBY

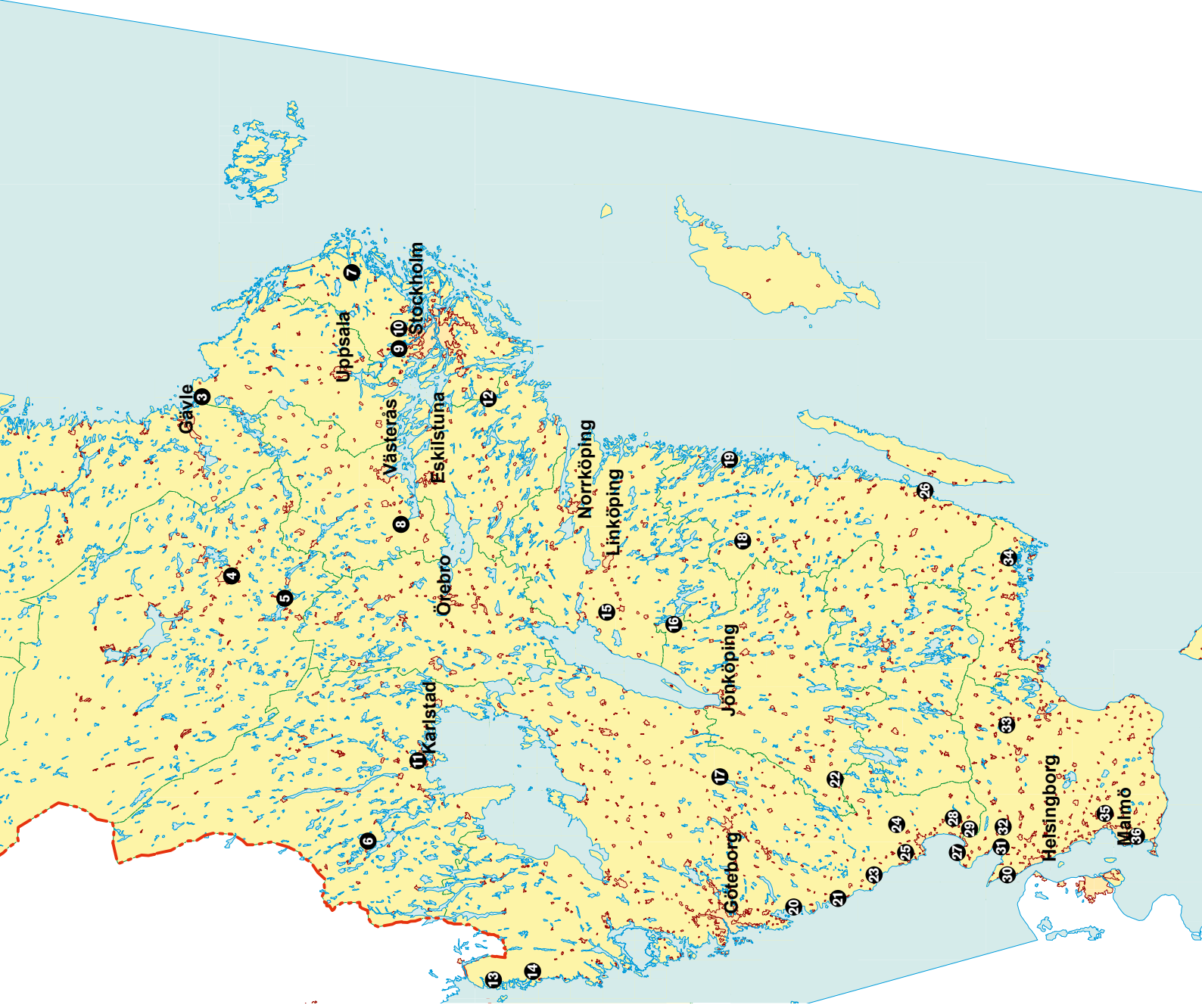
10 NORRORTS BRIDGE

11 KARLSTADS BK *

11 SOLSTABRIDGEN

12 GNESTA BK

13 STRÖMSTADS BK

14 TANUMS BK

15 SKÄNNINGE BK

16 TRANÅS BK

17 ULRICEHAMNS BK

18 VIMMERBY BK *

19 VÄSTERVIKS BK

20 ÅSA/FRILLESÅS BK

21 BK ALBREKTS, VARBERG *

22 SMÅLANDSSTENAR BK

23 BK FALKENBERG

24 KVIBILLE BS

25 HARPLINGE BK

26 KALMARSUNDS BK

27 VÄSTRA BJÄRE BK

28 LAHOLMS BK (*)

29 HASSLÖVS BK

30 KULLABYGDENS BK

31 ÄNGELHOLMS BS

32 MUNKALJUNGBY BS

33 HÄSTVEDA BK

34 IFK KARLSKRONA

35 LUNDS BK

36 PRI-BRI 36, MALMÖ

★ = VI ERBJUDER
PARTNERGARANTI,
SÅ ATT GÄSTPELARE KAN
KOMMA ENSAM
UTAN FÖRANMÄLAN!

Nya böcker att läsa i sommar

Våra recensenter betygsätter nya böcker och datorprogram på en femgradig skala (5 är bäst, 1 inte så bra...) och bedömer målgruppen enligt följande kategorisering: Nybörjare, Nybörjare+, Klubbspelare, Klubbspelare+ och Elitspelare.

ANDREW ROBSON:

• **ALLA BJUDER!**

Svenska Bridgeförlaget; 60 sidor

Målgrupp: Klubbspelare

Språk: Svenska

BETYG: 1 2 3 4 5

ANDREW ROBSON:

• **STARKA ÖPPNINGSHÄNDER**

Svenska Bridgeförlaget; 56 sidor

Målgrupp: Klubbspelare

Språk: Svenska

BETYG: 1 2 3 4 5

Andrew Robson är en av Englands mest kända bridgepersonligheter. Tony Forrester och Zia Mahmood tillhör hans mest kända partners. Förutom sina framgångar vid bridgebordet, guldmedaljer i JEM 1989 och EM 1991, har han gett ut ett femtontal mindre bridgeskrifter som alla publiceras på svenska av Svenska Bridgeförlaget. Ytterligare sex planeras under 2020. Robson driver sedan 1995 en bridgeklubb i London.

Jag har läst två av hans nya alster. Det första är *Starka öppningshänder*, där Robson förtjänstfullt diskuterar

bland annat val av öppningsbud och fjärdefärgsproblematiken.

Starka öppningshänder vänder sig i första hand till dem som har några års bridgevana. Man kan där få lite idéer om man spelar fyrcorts högfärgsöppningar kombinerat med 2♣ enda krav.

Starka öppningshänder får 3,5 poäng i betyg.

Det andra alstret jag läst är *Alla bjuder*. Andrew Robson rekommenderar där varmt att man är mycket aktiv i ozon mot zon, där man kan och bör sätta

press på motståndarna. Läsaren får också mycket matnyttiga tips om hur händerna bör se ut när man är aktiv och när man bör vara passiv.

Även läsare med mångårig vana torde ha stor nytta av att läsa *Alla bjuder*. Kanske kan man därefter ta klivit in i elitspektet.

Alla bjuder! får 4,5 poäng av mig.

Max Ödlund har översatt böckerna. Max har också förklarat lite av skillnaderna i engelsk och svensk budkultur.

RECENSERAD AV: TOMMY GULLBERG, STOCKHOLM

KRZYSZTOF MARTENS & MARK WOJCICKI:

• **PROFESSIONAL COMPETITIVE BIDDING 1 – THE BATTLE OF THE TITANS**

Martens Bridge University; 177 sidor

Målgrupp: Klubbspelare+

Språk: Engelska

BETYG: 1 2 3 4 5

Jag hade höga förväntningar på denna bok, men tyvärr måste jag säga att få av dessa infriades efter en genomläsning. Boken bygger på spelade givar i större mästerskap och tävlingar, där något gått snett i samband med konkurrensbudgivning. I mitt tycke saknas dock en röd tråd i respektive kapitel, där författarna borde förklara för läsaren på typiskt återkommande fel och vad som vi som läsare borde kunna lära oss av detta. I stället blir det en knippe spretiga exempel samlade under en vag rubrik.

Det som dock kan vara intressant läsning för er, är att våra svenska elitspelare är involverade i ett flertal av givarna i boken, som visar att även de gör vissa misstag (eller är på plats när andra gör sina misstag).

Boken kan mer ses som underhållning, men är inte något man absolut måste införskaffa och läsa. Boken får en stark tvåa och jag hoppas att del II är bättre strukturerad än del I.

RECENSERAD AV: OLOF BERGSTRÖM, LINKÖPING

MATS NILSLAND:

• COMPETITIVE BIDS – THE SCANIAN WAY

Elektronisk bok i pdf; 170 sidor

Målgrupp: Minst klubbspelare

Språk: Engelska

BETYG: 1 2 3 4 5

Det är lätt att tro att detta ”bara” är en uppföljare till *Five Card Majors – The Scanian Way*. Den enkla vägen att beskriva denna bok skulle vara att säga att den beskriver metoder som används när motståndarna öppnar budgivningen, men det stämmer inte! Den här boken täcker mycket mer genom att beskriva detta med konkurrensbudgivning i ett större sammanhang, t ex vilka bakomliggande orsaker som borde färga våra beslut i dessa situationer, såsom om den information jag lämnar ut med mina bud är bäst för det egna paret eller motståndarna. Här kommer också frågan upp, om vad som är rätt strategi i längden, baserat på hur vi tror att honnörstyrkan är fördelad mellan oss och motståndarna.

Mats nöjer sig inte med att förklara vilka metoder som han använder, utan vill också få läsaren att förstå varför han förespråkar dessa.

Lägg ovanpå detta, att när alla bjuder så finns ännu fler ledtrådar till hur vi borde värdera vår egen hands honnörer och fördelning – och detta diskuteras också i boken.

Den här boken kan vi med behållning läsa flera gånger, då allt som Mats försöker säga behöver både eftertanke och reflektion för att kunna ta till sig och förstå fullt ut. Tro mig för det har

redan provat och jag har inga problem att med högsta betyg rekommendera denna bok till de flesta bridgespelare med ambitioner att bli lite bättre. Passa på just nu, då denna elektroniska bok är gratis via nedladdning på:

www.itbolaget.nu/bridge/nilslandbooks.asp

RECENSERAD AV: OLOF BERGSTRÖM, LINKÖPING

DAVID BIRD & LARRY COHEN:

• DEFENSE ON THE OTHER HAND

Master Point Press; 213 sidor

Målgrupp: Klubbspelare

Språk: Engelska

BETYG: 1 2 3 4 5

Två av de största bridgeförfattarna genom tiderna, Bird och Cohen, lyckades bra med sitt första samarbete *On the Other Hand*.

Nu har det blivit dags att följa upp den.

Konceptet är briljant i sin enkelhet. Författarna turas om att gå igenom en giv innan den andre tar vid och visar en liknande giv där en helt annan spelplan krävs. I första boken fokuserades enkom på spelföring och i *Defense on the Other Hand* är det istället dags för motspel.

Boken är fylld med hela 100 par givar och de flesta är bra exempel på olika motspelstekniker. Likheten mellan de två givarna är dock inte alltid slående och formatet de presenteras på (där alla fyra händerna direkt visas) är kanske inte det mest pedagogiska. Jag hade hellre sett färre händer men där de istället publicerats som problem. Därför nöjer jag mig med en trea i betyg.

RECENSERAD AV: MIKAEL GRÖNKVIST, STOCKHOLM

ETT DRAG UR BRIDGENS HISTORIA (?)

TEXT: THOMAS ÅLANDER, KNIVSTA

Juniorrekryteringen hade gått bra. Låt vara att det var inte fullt tio som börjat ”kursen” men huvuddelen var kvar. Vi hade hunnit till sista lektionen och den hade på ett lättamt sätt behandlat skillnaden mellan par- och lagtävling och det var inte mycket att tillägga.

T, som ledde lektionen, sade då att man kanske skulle nämna något om bridgens historia och fortsatte: ”Det heter att bridge är en nittonhundredataluppfinnet, men det gäller bara de senaste systemen; spelet är mycket äldre än så. I själva verket är det bortåt ett millenium äldre. Det nämns första kända gången i Joms vikingasaga, från Rügen i Nordtyskland där han drev kasino. Germaner har alltid varit spelintresserade, det nämner redan Tacitus i sin historia från Rom år 94 e Kr. På en runsten, som man fann i Ljugers härad i södra Småland fanns en text, från den tiden ungefär, som: tri utan - null beet. Helt klart en notering om att tre sang gick hem. Man får förmoda att det var en glad runristare som knackat.

Stenen kom att användas som försvarssten i en mur under Dackefejden i trakten och förstördes av en kanonkula, men prästen i trakten hade gjort en avskrift som han, ja det var bara män som var präster på den tiden, skickade till Riksarkivet i Stockholm, där den, avskriften, förvarades till slottsbranden 1697, när Karl XI låg på lit de parade, och då brann den upp. Karl XII hjälpte till vid släckningen, men en del gick inte att rädda. Han, Kalle Dussin, var en skaplig schackspelare, men hade han spelat bridge så hade han nog klarat sig bättre vid Poltava, ty det handlar ju om samverkan mellan människor och inte bara mellan pjäser.

Det var så dags för spel, men en fråga önskades besvarad av juniorgruppen: Vad betyder dussin? Svaret: ”Tolv, som i antalet stick vid lillslam.”

Till spelet! Kaffe i pausen.

Sällsamt skruvade simultansitsar?

TEXT: ANDERS OLSSON, LUND FOTO: PRIVAT

Ibland hörs klagomål på att brickorna på simultantävlingar och de lagda med brickläggningsmaskin skulle vara annorlunda, med fler snedsitsar och extrema händer än när kortleken blandas för hand. Ligger det någon sanning i det?

Programmeraren Anders Olsson ger ett tydligt svar i frågan.

Både jag och de jag oftast spelar med tycker mycket om förbundets simultantävlingar. Vi försöker spela dem så ofta vi kan – det är riktigt roligt att spela hemma på klubben och ändå delta i en tävling med 500–700 par!

Jag har dock allt oftare börjat höra klagomål på att brickorna på simultantävlingar skulle vara annorlunda, med fler snedsitsar och extrema händer. ”Hade du åtta klöver? Javisst ja, det är ju simultan idag. Därför är det så konstiga brickor.” ”Satt den kungen också singel? Typiskt simultan!” Det är synd att den typen av rykten uppstår. Inte minst för att det kan minska intresset för simultan.

MANUELLT GIVNA BRICKOR

Man kunde höra liknande invändningar när vi allt mer gick över till att spela maskinlagda (datorgenererade) sitsar. En del tyckte att brickorna blev mer extrema och att ”brickläggningsmaskinen lägger sneda händer”.

Och i viss mån stämmer det! Det är ofta en skillnad mellan manuellt givna brickor och maskinlagda. Men det är de maskinlagda som är korrekta.

Orsaken är helt enkelt att vi tenderar att blanda för dåligt. En kortlek behöver sex-sju rejäla riffelblandningar för att bli helt randomiserad. Blandar vi dåligt kommer det att ligga onormalt många sekvenser av kort i

samma färg – vi spelar ju ofta samma färg flera gånger i följd, till exempel vid uttrufning eller när vi inkasserar en långfärg. När korten sedan ges ett och ett, kommer fördelningarna att bli mer utslätade än de borde vara.

Sannolikheterna påverkas mer än man tror. Säg att du tar ut tre kort i varje färg och blandar resten av leken noggrant. Sedan stoppar du in de tre spaderna i följd på ett ställe, de tre hjärterna på ett ställe o s v. Ger du en bricka från den kortleken, minskar sannolikheten för att minst en spelare vid bordet får en sjukortsfärg eller längre från korrekta 14,5% till 8,3%.

Så att de flesta tävlingar idag spelas med maskinlagda brickor är utmärkt! Och när vi ger manuellt ibland bör vi alla försöka blanda lite bättre.

TEST AV 200 TÄVLINGAR

Men kan man lita på att de maskinlagda brickorna är korrekta? Och är det verkligen ingen skillnad mellan simultantävlingar och vanliga tävlingar?

Jag är programmerare till yrket, så det var en bagatell för mig att kontrollera hur det verkligen förhåller sig.

Jag laddade ner sitsar för de 100 senaste simultantävlingarna och för 100 slumpvisa klubbävlingar här i Skåne. 2400 givar av vardera tävlingstypen ger ett hyfsat statistiskt underlag. Sedan gjorde jag ett program som gick

Anders Olsson.

igenom sitsarna och kontrollerade detta:

- Antalet färger på sju respektive åtta eller fler kort
- Antalet renonser
- Hur en femkortsfärg fördelats
- Antalet singelkungar och singeldamer

Just svitade händer, snedfördelningar i trumf och singelkungar är det jag oftast hör klagomål på. Allt detta är också egenskaper där det är lätt att räkna ut vad man teoretiskt/statistiskt kan förvänta sig. Resultatet finns i tabellen på nästa sida. Färglängd och singeltons är genomsnittligt antal per 24-brickorstävling, fördelning femkortsfärg procentuell andel.

På <http://bit.ly/simultantest> finns tävlingsfiler och program (PHP på Linux) om någon vill se. Namn och MID-nummer är borttagna.

SOM FÖRVÄNTAT?

Först kan man kanske konstatera att bridgehänder är lite mer svitade än många tror. I genomsnitt finns det fyra sjukorts (eller längre) färger under en spelkväll. Och det är helt normalt att ett par, tre kungar sitter singel.

För både simultaner och vanliga klubb tävlingar var allt precis som förväntat. Den lilla skillnad som finns mot förväntade värden är helt normal med tanke på att vi har ett begränsat underlag. Programmen som genererar sitsar ger korrekta och slumpmässiga händer!

Sedan är detta naturligtvis genomsnittliga värden. Ibland är Fru Fortuna på lekhumör en simultankväll och ger oss tre åttakortsfärger, fem slammar och en massa snedsitsar i trumf. En annan gång får vi mest jämna händer och delkontrakt.

Men detta inträffar *lika ofta* på vanliga klubb tävlingar! Att brickorna skulle vara annorlunda – eller ”elakare” – på simultantävlingar är *bara en myt*.

CONFIRMATION BIAS

Vad jag nästan tycker är intressantare än själva siffrorna är varför den här typen av rykten kan uppstå. Och varför en del upplever att det verkligen är extremare sitsar på simultantävlingar. Det handlar som så ofta om det forskare kallar ”confirmation bias”. Vi är mycket mer benägna att se och komma ihåg data som passar in på det vi hört talas om eller tror på, än data som motsäger detta.

Om vi hör något om att ”simultan sitsar är konstiga” och börjar re-

FÄRGLÄNGD	SIMULTANTÄVLINGAR	KLUBBTÄVLINGAR	FÖRVÄNTAT
7 KORT	3,34	3,18	3,53
8+ KORT	0,44	0,55	0,51
RENONS	4,56	5,04	5,12
FÖRDELNING FEMKORTSFÄRG	SIMULTANTÄVLINGAR	KLUBBTÄVLINGAR	FÖRVÄNTAT
3-2	67,5 %	67,9 %	67,8 %
4-1	29,2 %	27,5 %	28,3 %
5-0	3,4 %	4,6 %	3,9 %
SINGELTON	SIMULTANTÄVLINGAR	KLUBBTÄVLINGAR	FÖRVÄNTAT
KUNG	2,31	2,52	2,46
DAM	2,62	2,38	2,46

flektera över det, påverkas vi. Vi reagerar över en åttakortsfärg eller en 5-0-fördelning i trumf en simultankväll – och känner att det nog stämmer att simultanbrickor är annorlunda. Vi fäster inte lika stor vikt vid alla vanliga klubb tävlingar där det ”varit snedsitsar ute och gått”. Eller en simultantävling med nästan bara balanserade händer.

Så här fungerar vi alla. Vi måste göra förenklingar och generaliseringar för att hantera världen runt om oss. Men ibland kan de ge oss en felaktig bild av hur något är.

Confirmation bias finns överallt. Ett lite roligt exempel som inte har med bridge att göra: Det finns en myt om att det skulle gå att avgöra barnets kön på hur en gravid kvinnas mage ser ut. Det gör det inte – det finns solid forskning om det – men en del är övertygade om att de kan det. Sannolikheten att gissa rätt är hela femtio procent, och de som tror att de har förmågan minns de gånger det blev rätt, men glömmer/underskattar alla gånger de hade fel. Och upplever att de har rätt mycket oftare än fel.

Jag är ”aktiv skeptiker” och tycker

det är fascinerande med alla genvägar vår hjärna tar! Oftast hjälper de oss, ibland leder de till missförstånd eller dåliga beslut. För den som är intresserad har engelska Wikipedia bra artiklar – googla på ”cognitive bias wiki”.

RÄTTVISARE SCORER

Hoppas att intresset för simultantävlingar fortsätter öka! Och att fler klubbar ordnar heat. Det är roligt att känna att man deltar i en stor tävling. Det allra bästa med simultaner tycker jag dock är att scorerna blir rättvisare!

Det finns alltid mycket tur i en partävling – man måste ha snälla motståndare. Men ju färre bord, desto mer tur. Är ni fem bord en kväll på klubben, jämförs era resultat bara med fyra andra bord. Varje annat resultat har stor påverkan på er score och tävlingen blir chansartad. Det turmomentet försvinner när ni jämförs mot hundratals andra bord.

Så simultaner är perfekta för den som är lite rutinerad och vill bli en bättre partävlingsspelare. Att studera sina resultat från en stor tävling ger en bra känsla för vad som genererar poäng och vilka misstag som kostar.

Egna sidor för juniorer!

TEXT: EVA ABRAGI, STOCKHOLM

Från och med detta nummer kommer våra bridgejuniorer ha minst en egen sida i Bridge. Förhoppningsvis kommer vi, förutom information riktade till juniorer, få läsa trevliga reportage av unga skribenter.

Hej, junior!

Välkommen till den allra första *junior sidan*. I fortsättningen kommer varje nummer av tidningen att ha en Juniorruta. Här kommer du att kunna hitta olika slags inbjudningar till läger och tävlingar som man kan anmäla sig till. Vi kommer också att berätta om roliga saker som har hänt i juniorvärlden, hur det har gått för svenska juniorspelare i internationella tävlingar, ha ett och annat lägerreportage och mycket mer.

Dessutom hoppas vi att ni som är juniorer vill vara med och bidra genom att skicka in sådant som ni har skrivit själva och som handlar om juniorbridge. Kanske har du varit med och spelat en jätterolig bricka. Eller gjort en resa och hittat en bridgeklubb någonstans där du spelade.

Junior sidan är i första hand till för dig som är junior och som vill läsa om andra juniorer. Men en och annan intresserad vuxen hoppas vi också vill läsa, för att få inspiration om vad som går att göra på den egna klubben.

Genom att läsa och veta vad som händer i juniorbridgevärlden kan vi också hjälpas åt tipsa våra egna juniorer om vad som är på gång.

Juniorkommittén (en grupp personer som arbetar för juniorbridge på förbunds nivå) har tvingats besluta att ställa in Nordic Junior Camp som vi hade planerat för Kristi Himmelsfärdshelgen. Men vi ställer inte in något utan att hitta på något annat i stället.

Våra planer för hösten är att JSM par spelas första helgen på höstlovet och direkt efter det har vi Riksläger. Man kommer att kunna anmäla sig till båda arrangemangen eller välja det ena eller det andra. Boka datumen 24-27 oktober redan nu! Vi kommer att hålla till på en kursgård på Väddö, ungefär en och en halv timmes resa från Stockholm. Det går bussar från Stockholm.

Till JSM behöver man anmäla sig tillsammans med en partner men till lägren går det jättebra att komma själv.

Om du inte vet vad du ska bjuda – passa inte!

Vi hörs!

VI FRÅGAR

**GUNNAR GÖTHBERG,
NORA BK & ÖREBRIDGEN**

Spelar du bridge på nätet i dessa corona-tider?

– Ja, absolut!

På BBO kör vi partävlingar på söndagar och

måndagar. Torsdagar är det lagspel.

Ingenting på onsdagar, menar du?

– Jo då! På onsdagar ordnar Örebro-bridgen partävlingar på dagen.

Dessutom spelar jag utmaningar mot min syster. Det är inte lätt, då man spelar med och mot robotar.

GÖRAN LIND, SKÄLBY-BARKARBY

När jag ringde

Göran var han

upptagen med

spel på BBO.

Jag blev om-

bedd att ringa

några timmar

senare. Det visade sig att han loggar in sig tre gånger om dan och deltar i många olika typer av tävlingar.

– Bridge är det enda spel jag vågar hålla på med nu. Jag spelar helst med kompisar och gillar BBO.

Nackdelen är att du inte ser personen som sitter framför dig. Det är så mycket roligare att spela bridge på klubben.

PER KVARBY, BK S:T ERIK

Spelar du bridge i corona-tider?

– Ja, en gång

i veckan på

BBO. Vi är

fyra kompisar

som spelar mot

varandra, skaffar brickor från stora mästerskap och jämför våra resultat med de bästa i världen med facit i hand. Under tiden vi är uppkopplade använder vi Microsoft Teams, där vi kan analysera och prata med varandra.

God handhygien

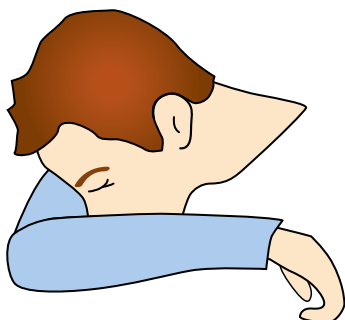
Undvik att bli smittad och att smitta andra

Tvätta händerna ofta!

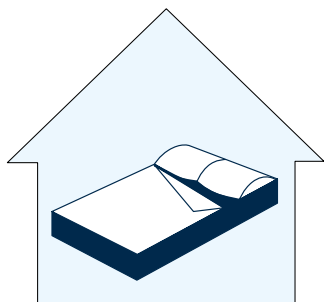
Smittämnen fastnar lätt på händer och andra ytor som till exempel dörrhandtag. De sprids vidare när du tar någon i hand. Tvätta därför händerna ofta med tvål och varmt vatten.

Tvätta alltid händerna före måltid, mathantering och efter ett toalettbesök. Handsprit kan vara ett alternativ när du inte har möjlighet till handtvätt.

Hosta och nys i armvecket!

När du hostar och nyser sprids små, små droppar som innehåller smittämnen. Genom att hosta och nysa i armvecket eller i en pappersnäsduk hindrar du smitta från att spridas i din omgivning eller från att förorena dina händer.

Stanna hemma när du är sjuk!

Stanna hemma när du är sjuk. På så sätt undviker du att smitta människor på bussen, ditt arbete eller där du är nära andra.

Smittsamma mikroorganismer finns överallt i vår omgivning.

Den vanligaste spridningen sker via våra händer.

God handhygien är ett enkelt sätt att skydda dig själv och din omgivning.

Folkhälsomyndigheten

Socialstyrelsen

Brickläggningsmaskinens historia

TEXT: CURT ENGVALL & PETER VENTURA, KARLBO FOTO: MICKE MELANDER, FALKENBERG, PRIVAT & BRIDGEFÖRLAGET

Brickläggningsmaskiner är vardagsmat idag. Men det var inte alls så länge sedan givar duplicerades för hand, för att t ex ha möjlighet att spela barometertävling. Vi berättar hur den första brickläggningsmaskinen såg dagens ljus – och vad som hände sen.

År 1959 lärde sig Curt Engvall grunderna i bridge och i tidigt 60-tal blev han medlem i BK S:t Erik, med början i nybörjarserien ”Vi som vill opp”. BK S:t Erik låg då på Regeringsgatan och spelet styrdes av Margareta Carlberg. Hon ledde också en liten kurs en halvtimme före spelet, om maskar och trumfbehandling m m. I mitten av 60-talet spelade Curt ibland med Stanley Olsson som partner. Stanley är son till Lillan och Hasse Olsson. Hasse och hans familj var stora när det gällde brickläggning; de la brickor till i stort sett alla klubbar i stockholmsområdet. Ibland hände det att Curt fick hjälpa till att lägga brickor för att få loss Stanley till spel. Då åkte han hem till Olssons – och där var det kortlekar och brickor utlagda på bord, stolar, sängar, ja överallt. Det

såg väldigt rörigt ut, men antagligen hade de bra koll. Allt gjordes för hand.

Vid tiden hade Curt ett litet företag ”Ingenjörskfirma Curt Engvall”, där han servade, byggde om och konstruerade kontorsmaskiner. Kortsorteringen borde gå att göra med maskin, tänkte Curt. Det tog några år innan den mekaniska grundidén blev klar: en maskin som tar fram ett kort taget, identifierar det, och lägger det i ett av fyra fack.

Curt pratade med kunniga tekniker i branschen (Olivetti), som sa att de kunde bygga logiken med integrerade kretsar. Efter två år sa Olivetti-killarna att de inte hade tid längre och Curt erbjöds köpa det halvfärdiga schemat till reducerat pris. Ett problem var att han inte kunde något om binära kretsar. Det blev till att köpa böcker. Han läste, pluggade och så småningom lärde han sig. Dessutom fann han det mycket intressant. Detta var tiden innan det fanns några hemdatorer; de kom omkring 10 år senare.

BJÖRN GUSTAFSSON – BOLLPLANK

Curt kände sig ensam och behövde någon kunnig som han kunde diskutera med och få synpunkter och kritik av. Det fick han av Björn Gustafsson som då precis som nu var funktionär

Curt Engvall demonstrerar sin maskin vid Riksstämman 1998.

på BK S:t Erik. De hade många, långa och givande telefonsamtal under de här åren. Björn pekade också på riskerna när det gäller att slumpa en giv, det är lätt att göra fel.

Det naturligaste vore att läsa korten som de såg ut, men visade sig vara svårt. Curt provade att göra nya kort med anpassade symboler, men även det var för svårt. Nästa försök blev att Öbergs i Eskilstuna tryckte upp en liten upplaga med svarta punkter på korten, men det blev dyrt och inte gick det särskilt bra. Curt gav sig inte så enkelt. Nu togs kontakt med HAFO, Institutet För Halvledarforskning. Det första de sa var: ”Du ska veta att det här är svårt.” Det tyckte Curt verkligen var skönt att

MK4.6 som läser 11-bar streckkod.

höra, efter alla mindre kunniga han stött på som sagt att det var lätt.

Eftersom Curt tidigare arbetat en del med hålremsstansar och läsare, så prövade han att stansa hål i korten. Det gick bra. Hålen var lätta att läsa, frågan var bara om bridgefolket skulle godkänna spelkort med små hål i mitten? Curt bestämde träff med Nils Jensen, som då var ordförande både i Svenska Bridgeförbundet och Europeiska Bridgeförbundet, för att visa upp den stansade leken. Nisse var som vanligt mycket positiv. Han gav t o m Curt sin allra första order: att lägga brickor till Två Ess vårbarometer.

Från det att han fick idén till dess att en fungerande maskin var klar 1973 tog det ca sju år.

Curt hade nu en fungerande maskin, som läste hålstansade kort och logiken kunde registrera och sortera en kortlek. Kortleken placerades i ett magasin och korten skyfflades ut ett i taget, där det samtidigt lästes av, förflyttades sedan med gummirullar över de fyra facken som med vippor snabbt fångade upp respektive kort till rätt fack. Vid facken fanns sensorer som räknade in och kollade att det var 13 i varje fack. Processen gick fort och en kortlek sorterades på sju sekunder.

Det gick att läsa in en giv på två sätt, antingen la man in en blandad giv och lät maskinen läsa in den eller så lät man logiken generera en giv. Bo Stanley, bror till Björn Gustafsson, hjälpte till att konstruera en enkel slumpvals-generator.

Curt började komma igång med att sälja lagda brickor till hela Sverige. Han köpte in brickor, spelkort och väskor. Men ganska snart upptäckte han ett hinder. Spelkort väger mycket. En ganska liten barometer drar över 200 kortlekar och en vikt på över 20 kg. Det visade sig vara ett dyrt och

tungt arbete, plus att det inte gick för sig att missa någon leverans. Hmm... det var inte så kul som det verkade från början. Dessutom behövdes en givsamling. Den skrevs ut på en hålremsläsarmaskin.

I slutet på 70-talet fick ”Curt med maskinen” uppdraget att lägga brickorna till förbundets Tylösandsvecka, föregångare till den nuvarande Bridgefestivalen. Tillsammans med Uffe Jensen (Nisses son) och Henning Deichmann, som samtidigt introducerade den nya datatekniken med ABC 80, var han på plats i Tylösand för att räkna tävlingsbridge.

RYKTET SPRED SIG

Saker började hända, ryktet om maskinen spreds. Från Skåne hörde Hans-Olof Hallén av sig och ville köpa en maskin till Skånes BF. Även Danmarks Bridgeförbund ville ha en egen maskin. Så Curt fick tillverka en liten serie om tio maskiner, vilka alla var sålda innan de var färdiga.

Efter några år kom hemdatorerna. Curt köpte en VIC 20 och lärde sig programmera i Basic. Han åkte runt till kunderna och uppgraderade deras system, så att de skulle kunna skriva ut givsamlingar.

FLER LEVERANTÖRER

Så småningom fick Curt konkurrens, då Jannersten Förlag tog fram egna brickläggningsmaskiner. Med åren förfinades också lästekniken, där Curt initierade 5- och 7-barkoder och Jannersten 11-bar.

För drygt tio år sedan dök en sådan maskin på marknaden upp som Curt initialt försökt bygga. Då presenterade ett australiensiskt företag sin Dealer4 som läser kortens siffror och bokstäver. Till dessa maskiner behövdes inte längre spelkort med streckkod, men

Brickläggningsmaskinens pappa, Curt Engvall.

i praktiken är inte den ekonomiska besparingen så stor, eftersom alla brickläggningsmaskiner kräver högkvalitativa spelkort.

Vad man kan slås av, så här nästan 50 år efter det att den första maskinen togs i drift, är att den mekaniska hastigheten per lagd bricka inte skiljer sig särskilt mycket. Den första maskinen la en bricka på ungefär 7 sekunder och de maskiner som idag ligger i framkant lägger en bricka på 5 sekunder. Jämför det med utvecklingen av andra tekniska prylar, hur en TV eller telefon fungerade 1973 jämfört med 2020.

Brickläggningsmaskinen är en svensk uppfinning som förbättrat klubbars service, så att brickläggning inte längre blev något hinder för barometertävlingar. Därtill har maskinen möjliggjort större och bättre svenska och internationella arrangemang. Bridgefestivalen hade t ex inte kunnat genomföras på samma vis utan brickläggningsmaskiner. Under fjolårets festival arbetade t ex 13 brickläggare i skift för att lägga alla festivalbrickor.

Curt Engvall gick bort förra våren, 81 år gammal.

Rekrytering av bridgespelare – så funkar det!

TEXT: MATS ENGMAN, STOCKHOLM FOTO: PRIVAT ILLUSTRATIONER: ARNE LARSSON, SUNDSVALL

Många har skaplig koll på schack, men inte bridge. För att få fler till våra gröna bord har SBF lanserat ett nytt rekryteringsprojekt – *Rekryteringskedjan*.

Mats Engman, som stödjer klubbar i rekryteringsarbetet, berättar mer.

– Bridgeförbundet...!!??

Jag möts av många höjda ögonbryn på min tidigare arbetsplats när jag berättar att jag fått en ny arbetsgivare och ska arbeta med rekrytering av bridgespelare. Trots 23 år på arbetsplatsen är mitt intresse för bridge för de flesta helt okänt. Ämnet kommer liksom aldrig upp under samtalen vid lunchbordet. En av mina kollegor uttrycker sig tydligare än alla andra:

– En bridgespelare, född efter världskrigen, vem trodde att man skulle få träffa en sån!

Lite fördomsfullt kanske, men uttalandet är inte helt taget ur luften. Be någon tänka på en bridgespelare, och de flesta ser framför sig en äldre person. Efter tre månader som anställd har jag hunnit med många samtal med kollegor, kommittéer, distrikt- och klubbföreträdare inom förbundet. Under den här tiden kan ”pensionär” mycket väl vara det enskilt vanligaste ord jag har hört.

Medan många har skaplig koll på hur man spelar schack, så är bilden av bridge för de flesta betydligt mer diffus. I TV-serien *How I met your mother* ser en av karaktärerna framför sig hur hon på ålderns höst spelar bridge med sina två (!) vänner på verandan:

”Jag synar din bridge, och höjer

Mats Engman – en bridgespelare som är född efter världskrigen – och som stödjer klubbar i rekryteringsarbetet.

PROJEKTET REKRYTERINGSKEDJAN

syftar till att utveckla långsiktigt fungerande rekryteringsverksamhet i förbundets klubbar. På www.svenskebridge.se/rekrytering anmäler ni er klubb!

med tre bridges”, säger en av dem finurligt varpå nästa spelare drämmar alla sina kort i bordet och ropar ”BRIDGE! JAG VANN!”.

Avbruten i sin tanke medger hon att hon inte vet hur man spelar bridge,

men att de kanske kan gå en kurs...

Därmed har vi ringat in uppgiften. Att rekrytera bridgespelare handlar om att skapa intresse för en verksamhet som inte syns, som ingen pratar om, och som bara anses intressera gamlingar. De flesta har dessutom ingen aning om hur spelet går till – om de ens hört talas om det.

Ni som letar efter en enkel uppgift kan sluta läsa redan nu.

Samtidigt: Bridge är ett enastående spel! Det är roligt, mångsidigt och utmanande. Det går att utvecklas i oändlighet utan att bli färdiglärdd. Den som gör sig ansträngningen att lära sig spela får väldigt mycket tillbaka! Dessutom går det lika bra att börja spela på mellanstadiet som när åldern närmar sig tresiffrigt.

Kort sagt har *vi en väldigt bra produkt som vi kan erbjuda väldigt många!* De flesta marknadsförare arbetar med betydligt sämre förutsättningar än så.

Vi har alltså en svår, men fullt möjlig uppgift, att ta oss an. Ungefär som när partnern höjt vår sangöppning till utgång med sju poäng, två tior och en anständig femkortsfärg. Det går, men vi behöver en bra plan och det finns inget utrymme för slarv.

Vi strukturerar vårt arbete i tre faser:

1. REKRYTERANDE FAS

Att försöka nå "alla" kräver gigantiska resurser, så det lämnar vi därhän. Istället gör vi en *målgruppsanalys* och riktar medvetet spetsen mot de sammanhang där vi har bäst chans till framgång. En ungdomsgård, ett universitet, en stadsdel, ett bostadsområde, en galleria, en PRO-förening... listan på tänkbara målgrupper kan göras hur lång som helst. Förmodligen vet ni bäst själva vad som kommer funka. Därefter grundar vi med *utåtriktat arbete* gentemot vår målgrupp. Genom affischer, flygblad, utskick och andra metoder ser vi till att de får veta att det finns en lokal bridgeklubb som söker spelare. Helst vill vi att de ska hinna möta vår information 10-15 gånger innan vi går vidare med våra *uppsökande aktiviteter*. Det är nu vi personligen gör oss tillgängliga, berättar, förklarar, svarar på frågor och låter folk testspela vid ett riktigt bridgebord.

Givetvis är vi noggranna med att ta in kontaktuppgifter från dem som visar intresse. Vi ringer dig – inte tvärt om!

2. INTRODUCERANDE FAS

Efter några uppföljande telefonsamtal har vi nu ett antal nya ansikten i vår spelokal. De välkomnas av klubbens *kontaktperson för nya spelare*, som går igenom klubbens verksamheter för nybörjare och registrerar alla som introduktionsmedlemmar. Därefter

är det dags för *utbildning*, så att alla lär sig spela på riktigt. Några anmäler sig på stående fot till höstterminens kurs. Andra vill känna sig för,

och väljer minibridgeträffarna på söndagar. De tre kollegorna på kommunen bokar en lunch i veckan med en av era bridge lärare. Efter några veckor av lektioner, hemuppgifter och övningsspel via Funbridge, Synrey eller BBO börjar ni er *inlussning* till klubbens tävlings-

spel genom "mentortävlingar", där det närsomhelst är tillåtet att be en erfaren spelare om hjälp för den som kört fast.

3. UVECKLANDE FAS

Tack vare ett gott stöd från klubben har de nya spelarna kommit igång och börjat spela regelbundet. Men det finns mer att lära, och självklart vill ni erbjuda alla möjlighet till *utveckling*. Ju mer de fördjupar sitt intresse för spelet och klubben, desto större chans att de stannar och fortsätter som spelare. Därför inleds varje spelkväll med en halv-

timme fördjupning för dem som har lust. Ibland lyfter ni särskilda bud- eller spelföringsproblem, men temat kan faktiskt också vara att planera och hitta ansvariga till nästa termins rekryteringskampanj. Den förra var ju en succé, och tack vare era nya spelare har ni nu fler som kan delta i arbetet! De sista uppdragen säljer ni in under klubbens julfest - det är alltid lättare att få folk att ställa upp när de är lite glöggfryntliga och man lärt känna dem lite närmare.

Och därmed går vi i mål för den här gången. Vi har fått in nya spelare, ny energi och ny kraft till vår klubb. Vi har delat på uppgifterna så ingen har behövt arbeta ihjäl sig. Vi har skaffat oss ny kunskap på vägen så att vi kan göra ett bättre arbete nästa gång. Och det var faktiskt ganska kul!

Visst kommer det ibland finnas större eller mindre hinder i vägen, som globala pandemier, personer som inte dyker upp enligt överenskommelse eller

människor som vägrar vända huvudet åt ert håll. Men i längden gäller samma förutsättningar i rekryteringsverksamhet som i bridge. De som har en bra plan, delar på ansvaret och lägger ner ett gediget arbete kommer göra bra resultat.

Myten om bridge.

Steg för steg

TEXT: ANDERS WIRGREN ILLUSTRATIONER: ARNE LARSSON, SUNDSVALL

Vill du testa dig själv? Täck då över den följande texten när du kommer till en fråga med fet stil. När du tror dig ha det rätta svaret, läser du vidare tills det kommer en ny fråga, då du täcker över texten och försöker besvara den nya frågan, o s v.

”Skönt att det finns bridge”, tänker du, när du skakar av dig regnet och sätter dig i bilen för att åka till Bengt. Det är söndag morgon och ni ska resa tre mil för att spela partävling. En av grannklubbarna fyller 50 år och firar det bl a med en silvertävling, som ni har anmält er till.

Bengt står ute på trottoaren och väntar, precis där ni kommit överens om att mötas. Han vinkar när han ser dig, faller ihop paraplyet och hoppar snabbt in i bilen. När ni kommit iväg, berättar han att det blir en riktigt tuff tävling, med till och med några före detta landslagsspelare i det starka startfältet. Det är inte så förvånande, för det är semestertider, och även bridgespelare har sommarställen i era hemtrakter.

Under bilresan repeterar ni valda delar av systemet, som kan sägas vara Nordisk Standard med några egna knep. Bengt förhör dig på valda punkter, men du har inga problem med frågorna. Till och med försvar mot spärrbud och era metoder i slambudgivning sitter som de ska.

Ni startar tävlingen i hyggligt

tempo och ligger delad fyra-fem, när det är lunchpaus.

Efter maten ska ni möta två gamla vänner, Per och Kerstin. De brukar inte spela ihop, men eftersom de har gott omdöme i budgivningen och sköter korten bättre än de flesta, brukar de alltid placera sig, vem de än spelar med. När du undrar hur det går, svarar de att de ligger tvåa. Det förvånar dig inte.

På rondens första bricka har du, som Syd, fått en spännande hand med bara tre färger.

♠ E 10 9 6 5 4 ♥ E K 4 2 ♦ D 5 4 ♣ -

Motståndarna är i zonen, och du är giv. Du öppnar förstås med 1♠ då Per till vänster om dig passar.

När Bengt greppar i budlådan, räknar du med att se ett klöverbud, eller möjligen 1 sang, men icke så: istället svarar han 2♦.

Kerstin passar, och så är det du igen. Lustigt nog finns det då *tre* bud att välja mellan.

Eftersom du har sex spader, och bara har lovat fyra, kan du bjuda om din färg. I Nordisk Standard visar

ombudet av öppningsfärgen, här 2♠, efter 2-över-1 minst femkortsfärg och 12-14 hp.

Bjuder du 2♥, får Bengt inte passa på det då hans första bud var på 2-läget. Dessutom lovar 2♥ minst fem spader, så det budet berättar *mer* om dina kort än ombudet 2♠.

Slutligen kan du stödja Bengts ruterfärg. Eftersom ni visar era fyrkortsfärger nerifrån i svarsbudet, vet du att om Bengt svarat 2♦ med en fyrkortsfärg, så har han antingen tre spader eller fyra hjärter. Skulle inte rutern duga som trumf, hittar ni en gemensam högfärg ändå. Har Bengt fem eller fler ruter, kan det vara bra att han snabbt får veta att hans färg duger som trumf.

VAD BJUDER DU?

2♥. Eftersom hjärter är en *lägre* färg än spader, ska du helt klart visa den hellre än bjuda om spadern. Det är faktiskt så att om du bjuder 2♠, så *förnekar* du fyra hjärter. Ekonomi i budgivningen är viktigt, så om du hoppar över en färg som du kunde ha visat billigt, är det samma sak som att

säga ”jag har ingen längd där”. Möjligt skulle du kunna föredra 2♠ med sex starka spader och fyra hackor i hjärter, men inte när du har fler poäng i hjärter än i spader.

Att höja till 3♦ är bättre än 2♠, för då kan du fortfarande ha en bjudbar hjärterfärg. Men att du inte väljer det budet, är för att din hand faktiskt är *för bra* för en enkelhöjning. Har Bengt en minimal, men passande hand, som

♠ 8 ♥ 9 6 5 ♦ E K kn 10 3 2 ♣ kn 9 3

är 6♦ en jättebra slam, och till och med 7♦ har goda chanser. Men bjuder du 3♦, är risken stor att det tar slut redan där. Därför planerar du att visa ditt ruterstöd nästa gång. I och med att du då hunnit bjuda både spader och hjärter, kan Bengt räkna ut att du har *högst en klöver*. Han kan då bättre bedöma anpassningen än om du visar ditt ruterstöd redan nu.

Efter 2♥ passar Per igen. Bengt funderar en kort stund och hoppar sedan till 3♠. Kerstin passar, och så är det du för tredje gången.

VET DU VAD SOM STÅR PÅ?

Ja. Bengt kräver till utgång med tre-korts spaderstöd.

I Nordisk Standard är en hoppande preferens efter 2-över-1 krav till utgång, och därmed också invit till slam. Att det visar precis tre trumf, är för att man med fyrkorts högfärgsstöd visar stödet direkt med Stenbergs 2 sang.

Det finns två fördelar med att ha 3♠ som krav. Den första är, att det direkt talar om för partnern vilken färg som ska vara trumf. Det är viktigt. Det andra är, att ni därefter har en hel nivå på er, för att utreda ifall ni ska gå förbi utgång eller inte.

Om 3♠ i stället varit invit till

utgång, hade svarshanden med tre-korts spader och utgångsstyrka varit tvungen att krångla med fjärde-färg eller hoppa till 4♠. Det är mycket sämre.

Skulle partnern ha en hand med tre spader och 11 hp, får han välja mellan en försiktig preferens till 2♠ och en optimistisk höjning till 4♠. I och med att de möjligheterna finns, är behovet av en inviterande trekortshöjning inte så stort.

Nog om det. Nu bjöd Bengt 3♠ och har alltså krävt till utgång.

VET DU HUR NI FORTSÄTTER?

Ja. Efter 3♠ ska du berätta hur du ställer sig till slam, och du har tre möjligheter.

Den första är att höja till 4♠, för att *varna för slam*. Så bjuder du med minimum och dåliga slamkort.

Den andra är att bjuda 3 sang, för att visa minimum men inte alltför dåliga slamkort. Då säger du att du kan *samarbeta*, men att du inte själv vill gå mot slam.

Slutligen kan du kontrollbjuda för att visa *eget slamintresse*. Det är alltså den starkaste möjligheten.

I VILKEN GRUPP LIGGER DIN HAND?

Den starka.

Du har visserligen bara 13 hp, men dina honnörer kunde inte vara bättre. Du har stöd i partnerns färg, renons i den objudna färgen och en extra trumf. Det finns enbart positiva saker att berätta och till och med tia-nia i spader kan ha betydelse. Om du vore tvungen att bjuda slutbud nu, skulle du välja 6♠, men när det finns gott om utrymme ska du utnyttja det och tillsammans med Bengt försöka leta er fram till rätt nivå.

Eftersom du stoppar klöverna, är 4♣ ett tänkbart bud. Det är då ett kon-

trollbud, som säger ”i klöver kan Öst-Väst inte vinna de två första sticken”. Men du tänker välja ett annat bud, som du hoppas ska fungera bättre. Det är ett hopp till 5♣.

VARFÖR HOPPAR DU?

För att visa renons.

För många år sedan läste du i Modern Standard, del III (Slambud-givningen i bridge) att ett *hoppande kontrollbud* visar renons. Det lät fiffigt, för renonsen innebär ju att du har såväl första-, andra- som tredjekontroll i färgen, vilket gör att den ibland kan jämföras med ess-kung-dam. Här är klöver den objudna färgen, så chansen att det är bra att vara renons i klöver är mycket stor.

Per hajar till på 5♣, men passar. Bengt funderar då ett tag och bjuder sedan 5♦.

VAD ÄR DET?

Det är ett kontrollbud, som visar att Bengt kontrollerar rutern. Eftersom det är Bengts färg, vet du också att det är fråga om en äkta kontroll (ess eller kung), inte en oäkta (singelton eller renons). Det betyder att ruterdam ganska säkert är ett utmärkt kort.

När Kerstin fortsätter passa, ska du hitta en bra fortsättning. ➤

Fråga Bridge!

Alla frågor om bridge, oavsett om det gäller budsystem, färgbehandlingar, böcker, berömda spelare eller annat skickas till Bridge. Våga fråga! E-posta till bridge@svenskebridge.se!

> VAD BJUDER DU?

5♥, för att fortsätta kontrollbjuda.

Om Bengt har kung-dam-hacka i spader och ess-kung femte i ruter har ni gott spel för 7♠. Har han sämre än det, kan lillslam vara lagom. Teoretiskt sett skulle ni kunna stanna i 5♠ om Bengt bjuder det nu; men om så sker, har du tänkt höja till 6♠.

Om Bengt på 5♣ haft dåliga kort för slam, kanske något bortkastat i klöver, hade han inte samarbetat med kontrollbudet 5♦ utan visat kalla handen med 5♠. *I en kontrollbudgivning är det lägsta trumfbudet alltid det mest negativa budet.* Därför betyder 5♦ att Bengt inte ger upp chansen till slam. Då bör det du har räcka till 6♠, även om Bengt slår av på 5♥.

Men Bengt bjuder inte 5♠ utan 6♠, och Kerstin fortsätter med sin passande tillvaro.

VAD BJUDER DU DÅ?

Pass.

Det kan kanske tyckas ologiskt att du vill höja 5♠ till 6♠, men inte höjer 6♠ till 7♠, men det är det inte. Det finns två skäl till det.

Det första är att man inte bör bjuda storslam på chans. I partävling får ni så gott som alltid över medel för att bjuda lillslam, även om storslam går hem; och i fyrmanna förlorar ni mer om storslammen går bet än vad ni vinner om den går hem. Därför behövs *goda odds*.

Det andra skälet är att Bengt kunde ha fortsatt kontrollbjuda på 5♥. Om han i stället för 6♠ bjudit 6♦, hade han visat en ruterhonnör till (d v s ess-kung) och intresse för storslam. Så hade han säkert bjudit med kung-dam i trumf och ess-kung femte/sjätte i ruter.

Därför kan du räkna med att något saknas: kanske en trumfhonnör,

kanske ruterkung. Då får lillslam vara nog.

Er budgivning gick därför så här:

SYD	VÄST	NORD	ÖST
1♠	pass	2♦	pass
2♥	pass	3♠	pass
5♣	pass	5♦	pass
5♥	pass	6♠	pass
pass	pass		

Per undrar om budgivningen och när ni har förklarat vad alla bud betyder, spelar han ut klöveress, med kommentaren "Då får jag väl inte för det här?". Du vet svaret på den frågan, men det betyder inte att du är tvungen att svara. I stället tittar du intresserat när Bengt lägger upp träkarlens kort.

	♠ D kn 8	Träkarlen (Bengt)
	♥ 8	
	♦ E K kn 10 6	
	♣ kn 8 3 2	
♣ E	V N Ö S	
	♠ E 10 9 6 5 4	Syd (du)
	♥ E K 4 2	
	♦ D 5 4	
	♣ -	

HAR BENGT BJUDIT BRA?

Perfekt.

Bengts 3♠ är aningen hårt om man räknar honnörspoäng, men med tre starka trumf, en singleton och en fin femkortsfärg kan hans hand vara värd massor med stick om korten passar ihop. Det gör de verkligen!

Du kan räkna till fem eller sex trumfstick, två hjärterstick och fem ruterstick, så kontraktet är faktiskt hemma redan.

Kerstin bekänner med klöverfem, vilket ser ut som en positiv markering à la Schneider, och du stjälar.

GÅR DU PÅ TRUMFEN NU?

I fyrmanna eller robber hade du tagit för spaderess och spelat mera spader, för att med det säkra dina 12 stick. Men i partävling kan det betyda att du går miste om ett övertrick; har Öst spaderkung, kan den kanske maskas ut.

Problemet är att det inte är riskfritt att maska i spader. Om du spelar in bordet på ruteress och släpper runt spaderdam, blir det ju straff om Väst har spaderkung och Öst singel ruter (och minst en trumf till). Det är inte så troligt, men risken finns.

Ett annat sätt att spela in bordet, för att kunna maska i trumf, är att ta för hjärteress och stjäla en hjärter. Nackdelen med det är, att du då inte kan maska ut Öst, om han har alla fyra trumf som saknas.

I partävling är det rätt att ta en liten risk för att spela på övertrick, om det är troligt att de flesta spelar slam. Om det är det här, vet du inte. Ni har bara 25 hp tillsammans, men om Syd får veta att hans partner har en ruterfärg, spaderstöd och utgångsstyrka är det troligt att han eller hon ångar på till slam. Ju fler som hamnar i slam, desto viktigare att försöka göra ett övertrick.

Därför tänker du "spela partävling" och riskera kontraktet i hopp om ett övertrick.

HUR SPELAR DU IN BORDET?

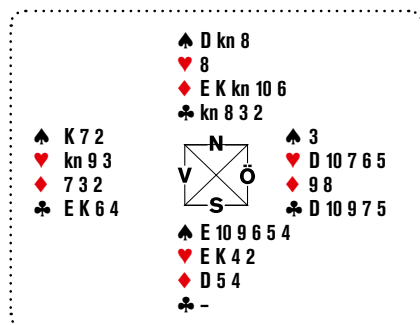
Med en hjärterstöd.

Att Öst ska ha alla fyra spader är en betydligt mindre chans (5%) än att Väst har spaderkung och fyra ruter (14%). Därför tänker du stjäla in dig i hjärter.

Alla bekänner på hjärteress och i nästa hjärterstick kommer nian från Per. Bordets trumf är likvärda, men för att lättare kunna trumfa ut stjäla du med spaderknekt, då Kerstin bekänner med femman.

Du släpper sedan runt spaderdam och när Per tar för kungen inser du att allt grubblande om ett möjligt trettonde stick varit förgäves. Du stjäls klöverförsättningen, trumfar ut och gör anspråk på 12 stick.

Hela sitsen:

När scorerna kommer upp, får ni 23 poäng av 30 möjliga för +980. Precis hälften av paren spelade utgång, medan den andra hälften tog sig till slam.

Med det i åtanke inser du att du spelade rätt. För om Öst haft spaderkung garderad, och du varit den ende som inte spelade på övertrick, hade du fått en poäng över medel (16): sju par hade då haft bättre resultat (+1010), medan åtta haft sämre (+510). Men om du i stället gjort vad du gjorde i verkligheten, hade du delat toppen med slambjudarna. <

Att tänka på

- ♣ I Nordisk Standard är 2-över-1 ett starkt svarsbud: normalt minst 11 hp.
- ♣ Bjuder öppningshanden om sin färg efter 2-över-1, visar det minst femkortsfärg och 12-14 hp.
- ♣ 1♠ – 2♦; 2♠ förnekar fyra hjärter, eftersom 2♥ är ett lägre bud än 2♠.
- ♣ 1♥ – 2♦; 2♥ förnekar inte fyra spader, eftersom det krävs extra styrka för att bjuda *reversebudet* 2♠.
- ♣ Om öppnaren återbjuder en ny, lägre färg efter 2-över-1, är svarshandens hoppande preferens till 3-läget utgångskrav med precis trekortsstöd.

♣ Ett kontrollbud är en slaminit, som visar att du kontrollerar den bjudna färgen: motståndarna kan inte vinna de två första sticken i den färgen.

♣ Har du ess eller kung i den färg du kontrollbjuder, har du en äkta kontroll; har du singleton eller renons har du en oäkta kontroll.

♣ Om du kan kontrollbjudar t ex 4♣, men i stället hoppar till 5♣, så är också det ett kontrollbud, som specifikt visar renons i hoppfärgen.

♣ I lagtävling har övertrick liten betydelse. I spelföringen är det viktiga att spela hem sitt kontrakt på säkraste sätt.

♣ I partävling har övertrick stor betydelse. Därför kan det vara motiverat att riskera kontraktet i hopp om övertrick.

♣ Det är troligare att fem saknade kort sitter 4-1 än att fyra saknade kort sitter 4-0.

VI FRÅGAR

LILLY STURESSON, STOCKHOLMSPOLISENS BK

Spelar du bridge i corona-tider?

– Självklart!

Ibland hemma-bridge med pensionärer, men oftast på nätet.

Jag föredrar BBO – där kan man spela med och mot riktiga människor. Jag är novis på Funbridge, där man kan jämföra sina resultat med andras, men man spelar med och mot robotar, vilket för mig känns opersonligt.

LENNART KARLBERG, MÄLARÖ BK

Spelar du bridge på datorn i dessa corona-tider?

– Javisst, på BBO 3-4 gånger i veckan.

Spelar du med och mot utländska spelare eller föredrar du svenska?

– Bara med bekanta från Sverige; det är mycket trevligare. Vi spelar 24 givar – lätt-sam bridge på skoj.

CAROLINE TESCH, BK S:T ERIK

Spelar du bridge på nätet, nu när klubbarna är stängda?

– Jajamänsan, varje dag. Jag fixar lagspel och bordspel på BBO och är med i Uppsalabridgens tävlingar på nätet.

TEXT & FOTO: ELENA STRÖM, STOCKHOLM

Lite svårare...

TEXT: PO SUNDELIN, STOCKHOLM

PO Sundelin levererar svårare spelproblem som det kan ta en stund att lösa. Lösningar hittar du på sidan 46-47.

Nu är det äntligen sommar på riktigt. En del tävlingar har ställts in, så ni får ägna desto mer kraft åt problem i tidningar och svampplockning i ödsliga marker.

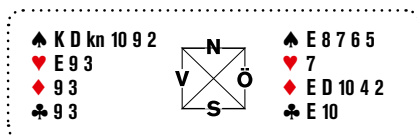
Kommer ni på något som kan berika spalten så skickar ni det med eventuell kritik eller ros till

bridgeproblem@yahoo.se.

I problemen sitter du alltid Väst.

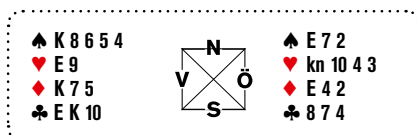
PROBLEM 1

Du har hamnat i 6♠ och sluppit klöverutspel. Vid närmare eftertanke borde nog given ha lämpat sig bättre för presentation i Tommys spalt. Nord inledde med hjärterkung från sin feta sekvens. Över till dig.

PROBLEM 2

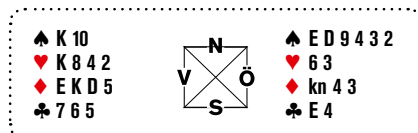
Mot 4♠ spelade Nord ut ruter knekt. Vilka planer har du?

Tja, eftersom du ser ut att ha fyra förlorare med trumfen 3-2 behöver du göra något intelligent med hjärtern för

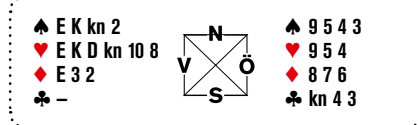
att bli av med någon av lågfärgsförlorarna.

PROBLEM 3

Efter budgivningen 1 sang (15-17) och överföring har Väst blivit spelförare i 4♠. Nord spelar ut klöverkung. Om alla kort sitter bra – det gör de ju aldrig – kan du få 12 stick: sex i spader, fyra i ruter, klöveress och hjärterkung. Klöverhackan sakar du på fjärde ruten. Men om det inte sitter så bra? Välj ett något så när säkert spelsätt!

PROBLEM 4

Syd inledde med 1♣, Väst dubblade, Nord bjöd 1♠ och Öst tömde sin hand med pass. Syd bjöd om klövern, Väst dubblade igen och efter Nord's höjning till 3♣ och två pass avslutade han budgivningen med ett hopp till 4♥.

Nord spelade ut klövertvå, enligt elvaregeln, till Syds kung och Västs stöld – för säkerhets skull med tian.

1, 2, 3...

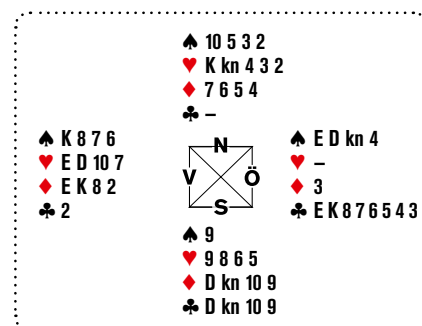

Spadern sitter förstås inte bra. Har du några kloka ideer?

PROBLEM 5

Följande giv lyckades Max Ödlund plåga mig med en lång stund. Efter som sitsen var lite otrevlig så får ni alla fyra händerna.

Väst spelar 6♠ med spadertvå i utspel.

FÖRTJÄNSTTECKEN

Uppmärksamma klubbens eller distriktets stöttelelare för förtjänstfullt och mångårigt arbete!

Blankett för ansökan om förtjänsttecken finns på hemsidan.

Fyll i och skicka ansökan i god tid före utdelning till distriktsförbundet för behandling.

Era funktionärer är värda all uppmuntran för sina insatser!